

STELLING: **Natura 2000, daar moeten we**

Als je de media volgt, zou je denken dat Natura 2000 iets is om ons voor te schamen. De kritiek uit de economische hoek was bekend. Maar onlangs vroeg Balkenende aan de EU om versoepeling van de Natura 2000-regels in zijn brief aan Barroso, voorzitter van de Europese Commissie. De laatste tijd klinkt in de landelijke pers zelfs kritiek uit de groene hoek. Is er nog reden om blij te worden van Natura 2000?

— Marjel Neefjes (journalist)

Op dinsdagmiddag 8 juni organiseren het Vakblad Natuur Bos Landschap en het tijdschrift Landwerk in Antropia (Driebergen) het debat 'Trots op Natura 2000 – communiceren in crisistijd'.

Vier sprekers geven hun visie op het imago van Natura 2000 en gaan vervolgens met elkaar en het publiek in discussie.

Dagvoorzitter is Geert van Duinhoven, hoofdredacteur Landwerk en freelance-journalist natuurbeheer

Sprekers:

- **Bram van de Klundert, voormalig VROM-raad, nu PBL, en als vrijwilliger voorzitter van twee klankbordgroepen Natura 2000 (Sallandse Heuvelrug en de Borkeld)**
- **Rob Janmaat, directeur Communicatiebureau de Lynx (ondersteunt diverse Natura 2000-gebiedsprocessen)**
- **Bing Jap, programmamanager Natura 2000, Staatsbosbeheer**
- **een vertegenwoordiger van Regiebureau Natura 2000**

Programma onder voorbehoud.

Anmeldingen en meer info op www.landwerk.nl en www.vakbladnbl.nl

Bram van de Klundert, voorzitter klankbordgroep Natura 2000-beheerplannen Sallandse Heuvelrug en De Borkeld:

“Trots op gebieden, niet op de regeling”

> “IK BEN TROTS op de Natura 2000-gebieden, maar niet op de regeling. Als we iedere vierkante meter heilig verklaren, willen ondernemers nooit meer natuur in hun omgeving. Natura 2000 legt in de praktijk een te zwaar accent op fixeren, of soms zelfs teruggaan in de tijd. Ze biedt geen ruimte voor dynamiek, en er zijn veel te veel gebieden aangemeld, ook hele kleintjes, daarmee verzwak je je positie. Wat milieunormen betreft, vind ik dat je het doel centraal moet stellen, niet de norm. Er zou meer bestuurlijke afweging en meer dynamiek in het milieubeleid mogelijk moeten zijn. Neem de beroemde tunnel voor de HSL in het Groene Hart. De milieubeweging had argumenten om verdere versnippering van het Groene Hart tegen te willen houden. Maar als we met elkaar hadden besloten om het enorme bedrag niet aan de tunnel uit te geven, maar aan het ontwikkelen van robuuste zones groen rond de steden in het Groene Hart, dan hadden we een veel groter probleem op kunnen lossen en de leefomgeving van veel meer mensen verbeterd dan nu met een tunnel onder een aardappelveld in een gebied wat nauwelijks recreatieve of ecologische betekenis heeft. Dan hebben we het toch over een lose-lose-situatie: het kost veel geld en de leefomgeving wordt er nauwelijks beter van.

Er zou meer bestuurlijke vrijheid moeten komen om oplossingen te vinden die meer belangen meenemen. Dan krijg je win-win, ook voor de natuur.”<

Anita Wouters, directeur-generaal bij het ministerie van LNV:

“Brief aan Barroso geen ondermijning Natura 2000”

> “DE STELLING IS NATUURLIJK WAAR, Natura 2000 zijn gebieden waar topnatuur is ontstaan. Trots uitstralen over Natura 2000, dat is hier en daar al het geval. Dat het soms lijkt dat we er niet trots op zijn, komt denk ik door onzekerheid. Daar moeten we snel een eind aan maken, en dan kunnen natuur en economie best naast elkaar bestaan. Eind 2010 is die helderheid er over de doelen.

Die brief aan Barroso vind ik geen ondermijning van Natura 2000. Dat was een heel normale brief. We liepen aan tegen de zeer strikte interpretatie van de rechter en vroegen om meer flexibiliteit. De interpretatie in de praktijk is veelal “nee, tenzij”, terwijl het zou moeten zijn “ja, mits”.

De opdracht voor ons allemaal is zoeken naar maatwerk op gebiedsniveau. De belangrijkste sleutel daarbij is de tijd, dat het niet allemaal ineens hoeft. De instandhoudingsdoelen zijn weliswaar vrij hard, maar de weg ernaartoe biedt ruimte. De EU-commissaris voor natuur die onlangs op bezoek was, heeft naar ons ook bevestigd dat elk land een eigen passende aanpak voor Natura 2000 moet ontwikkelen. Bij ons doen we dat door te polderen. Als iedereen het gevoel heeft invloed te hebben, ook ondernemers, dan ligt er zo spoedig mogelijk een gezamenlijk beheerplan.”<

trots op zijn

**Hank Bartelink,
directeur de 12 Landschappen:**

*“Slecht imago is
betreurenswaardig”*

> “IK BEN HET HELEMAAL met deze stelling eens. Natura 2000 is een ambitieus doel, we moeten er veel voor doen, maar het is absoluut de moeite waard. Je mag er natuurlijk van alles vinden dat het niet zo soepel loopt, maar om nou alleen maar te roepen wat er fout gaat, dat werkt contraproductief. Bij een voetbalwedstrijd ga je ook niet bekvechten wat er allemaal fout gaat, nee, je gaat samen op het doel af. Laten we kijken welke obstakels er liggen en die oppakken, in plaats van over de rug van anderen ons gelijk te willen halen. Dat Natura 2000 een slecht imago heeft, is betreurenswaardig. Als doel en ideaal is er niets slechts aan, maar het is verklaarbaar dat het proces ter discussie staat. Als terreinbeheerders fungeren we als bondgenoten voor de overheid, maar dan moeten de bewindspersonen er zelf wel ook vierkant achter gaan staan. Door schijnbewegingen laat de overheid de politieke discussie zich ontwikkelen, en daardoor ontstaat veel ruis in het proces.”<

foto Mechteld Jansen

**Frans Hamelink, gedeputeerde
provincie Zeeland:**

*“Die trots ervaar je in
praktijk niet”*

> “DIE TROTS OP NATURA 2000 ervaar je in de praktijk niet zo, vanwege alle discussie, maar het zijn natuurlijk wel parels van een dusdanig niveau dat we ze willen beschermen. Bij het bedrijfsleven bestaat de neiging om er al op voorhand vanuit te gaan dat Natura 2000 tot beperkingen leidt, het onbekende speelt een rol. Maar er zijn zeker ook kansen voor economische ontwikkeling. We moeten een zorgvuldig proces voeren waarin we ook belangen van agrariërs en recreatie-ondernemers waarborgen. Dat doen we dan ook, bij het inventariseren van bestaand gebruik en het kijken naar ontwikkelingsruimte. Het imago is niet positief, ik kan me voorstellen dat mensen het gevoel hebben dat ze een proces sturen dat door velen ongewenst wordt. Daarom vind ik dat we dat vanuit een bestuurlijke houding positief moeten oppakken. We moeten laten zien dat we onze verantwoordelijkheid nemen.”<

**Janneke Snijder, Tweedekamerlid
VVD:**

*“Nederland heeft er een
bureaucratisch monster
van gemaakt”*

> “NATUURLIJK MOETEN WE blij zijn met onze hoogwaardige natuur en die moeten we beschermen. Toch zijn we als VVD erg kritisch op Natura 2000, omdat Nederland er een bureaucratisch monster van heeft gemaakt. Bij het opstellen van de instandhoudingsdoelen is de lat veel te hoog gelegd. De VVD kan onderbouwen dat er doelen als ‘wensdoelen’ zijn ingebracht, en daardoor maken we het onszelf heel moeilijk. De minister stelt bij de definitieve aanwijzing van een gebied dat we alleen rekening mogen houden met natuurdoelen, dat menselijke en economische activiteiten ondergeschikt zijn. In andere landen doen ze dat heel anders en houden ze wel rekening met mens en economie. Verder zijn we als VVD kritisch op de aantallen gebieden die zijn aangewezen. Wat ons betreft kunnen er van de 162 gebieden zo dertig tot veertig af omdat ze te klein zijn – soms nog geen vijf hectare – waardoor ze veel belemmeringen geven. Bovendien kunnen de doelen die we daar stellen veel beter in andere gebieden gehaald worden. Al met al is het jammer dat we het onszelf als Nederland zo moeilijk hebben gemaakt, want zo krijgt de natuur een negatief imago, terwijl we blij moeten zijn met wat we hebben.”<

---

*Wilt u meedebatteren of een ander onderwerp aansnijden? Mail naar:
redactie@vakbladnatuurboslandschap.nl*
